خبر آخر

ایران پانزدهمین اقتصاد بزرگ دنیا می‌شود

صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرد ایران با کنار زدن سه کشور اسپانیا، عربستان و کانادا پانزدهمین اقتصاد بزرگ دنیا در سال ۲۰۲۱ شود. این صندوق پیش‌بینی کرده که ایران در سال ۲۰۲۱ با سه پله صعود در جایگاه پانزدهمین اقتصاد بزرگ دنیا قرار گیرد.

براساس آمارهای منتشر شده از سوی این نهاد بین‌المللی تولید ناخالص داخلی ایران براساس شاخص قدرت خرید در سال ۲۰۱۷ بالغ بر ۱۶۴۴ میلیارد دلار بوده و ایران از این نظر در رتبه ۱۸ جهان قرار گرفته است.

صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده است ایران در سال‌های ۲۰۱۸، ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ نیز همچنان هجدهمین اقتصاد بزرگ دنیا باقی بماند اما در سال ۲۰۲۱ با پشت‌سر گذاشتن سه کشور اسپانیا، عربستان و کانادا به جایگاه پانزدهم صعود کند. پیش‌بینی شده است تولید ناخالص داخلی ایران براساس شاخص قدرت خرید در سال ۲۰۲۱ به ۲۰۹۵ میلیارد دلار برسد که بیشتر از تولید ناخالص داخلی اسپانیا، عربستان و کانادا خواهد شد.

تولید ناخالص داخلی اسپانیا براساس شاخص قدرت خرید در سال ۲۰۱۷ بالغ بر ۱۷۷۳.۹ میلیارد دلار بوده که پیش‌بینی شده است این رقم در سال ۲۰۲۱ به ۲۰۹۴ میلیارد دلار برسد. تولید ناخالص داخلی عربستان نیز از ۱۷۷۳.۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷ به ۲۰۷۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ و تولید ناخالص داخلی کانادا از ۱۷۶۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷ به ۲۰۷۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ خواهد رسید.

بر این اساس چین با تولید ناخالص داخلی ۲۳۱۵۹ میلیارد دلاری بزرگ‌ترین اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۱ را خواهد داشت و امریکا با ۱۹۳۹۰ میلیارد دلار و هند با ۹۴۵۹ میلیارد دلار به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم از این نظر قرار می‌گیرند.

بنگاه‌ها

مشارکت همراه اول در نوسازی مدارس مناطق زلزله‌زده

همراه اول به منظور گرامیداشت روز خبرنگار و ۲۴ امین سالروز عرضه اولین سیمکارت در ایران، در مراسم «شبی با اصحاب رسانه» از کمپین «مثل اول» رونمایی کرد. به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، اپراتور اول تلفن همراه کشور به مناسبت ۱۷ مرداد روز خبرنگار و ۱۹ مرداد بیست و چهارمین سالروز آغاز عرضه سیم کارت در ایران، با حضور بیش از ۲۰۰ خبرنگار فعال در رسانه‌های کشور، مهندس فرهنگ مدیرعامل همراه اول، دکتر حافظی رییس جامعه خیرین مدرسه‌ساز کشور، دکتر رخشانی مهر رییس سازمان و معاون عمرانی وزیر آموزش و پرورش، مهندس شیرزاد مدیرکل مشارکت‌های مردمی سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور و جمعی از مدیران ارشد همراه اول مراسمی جهت گرامیداشت این دو رویداد مهم برگزار کرد و طی تفاهم‌نامه‌ای با سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور از مشارکت خود در نوسازی مدارس در مناطق زلزله‌زده استان کرمانشاه و سایر مناطق محروم کشور خبر داد.

حمید فرهنگ مدیرعامل همراه اول در این مراسم ضمن خیرمقدم به اصحاب رسانه که طی این سال‌ها همواره حامی این اپراتور بوده و به توسعه فضای تکنولوژی کمک کرده‌اند، گزارش مختصری از فعالیت‌های این اپراتور ارایه داد.

مدیرعامل اپراتور اول با اشاره به جایگاه این اپراتور در صنعت اپراتوری تلفن همراه گفت: همراه اول در ایران و خاورمیانه از نظر تعداد مشترک رتبه نخست، در آسیای جنوبی رتبه هفتم و در جهان در بین ۱۰۰۳ اپراتور تلفن همراه، رتبه هجدهم را داراست. مدیرعامل همراه اول با بیان اینکه مشترکین دیتای این اپراتور رکورد ۳۹۰۰ ترابایت ترافیک روزانه را ثبت کرده‌اند، گفت: طی ۴ ماه اول سال ۹۷ ترافیک دیتای همراه اول نسبت به سال قبل آن ۲.۶ برابر رشد کرده و در مجموع روند ترافیک دیتا در شبکه (ماهانه)، ۱۶۴ برابر رشد داشته است.

فرهنگ با اعلام اینکه رتبه شفافیت اطلاع‌رسانی همراه اول در بورس طی سال‌های گذشته همواره بهبود یافته است، گفت: در آخرین ارزیابی صورت گرفته یعنی پایان سال ۹۶، همراه اول در بین ۳۰۲ شرکت بورسی موفق به کسب عنوان دوم شفافیت شده است.

مدیرعامل همراه اول در ادامه با اشاره به روند رو به رشد درآمد دیتا در این شرکت اظهار داشت: در ۵ سال گذشته درآمد حاصل از دیتا در همراه اول ۲۸ برابر رشد داشته و به ۳۵۰۰ میلیارد تومان رسید. فرهنگ با بیان اینکه همراه اول در بین ۳۰۲ شرکت بزرگ بورسی رتبه ۲ شفافیت را کسب کرده است گفت: خوشبختانه در سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۶، براساس گزارشات ارایه شده، همراه اول برای پنجمین سال پیاپی، موفق به کسب نظر مقبول حسابرس مستقل شده است و این مساله با توجه به درآمد بیش از ۱۲۴۷۱ میلیارد تومانی همراه اول در سال ۹۶ قابل توجه است. همچنین همراه اول در همین راستا موفق شد تندیس زرین هشتمین دوره جایزه ملی مدیریت مالی ایران را کسب کند. مدیرعامل اپراتور اول با بیان اینکه همراه اول قصد دارد همزمان با تحولات دیجیتال علاوه بر به روزرسانی سازمان و فعالیت در کسب و کار اصلی خود، در حوزه‌های دیگر نیز فعالیت کند، گفت: همراه اول علاوه بر محافظت از کسب و کار اصلی قصد دارد در ایجاد کسب و کارهای نوظهور و نزدیک به کسب و کار اصلی و فراتر از آن فعالیت کند.

برش کیک تولد ۲۴ سالگی همراه اول و تجلیل از زحمات خبرنگاران، از دیگر برنامه‌های مراسم «شبی با اصحاب رسانه» همراه اول بود که چهارشنبه شب (۱۷ مردادماه)، برگزار شد. در این مراسم شرکت ارتباطات سیار ایران دو تفاهمنامه با سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور امضا کرد. تفاهمنامه اول در خصوص اعطای کمک همراه اول به احداث، تجهیز و نوسازی مدارس مناطق زلزله زده استان کرمانشاه با اختصاص مبلغ ۵۰ میلیارد ریال کمک بلاعوض از طرف همراه اول و تفاهمنامه دوم در خصوص اعطای کمک‌های جمع‌آوری شده مشترکین همراه اول برای تجهیز و نوسازی مناطق محروم از طریق راه‌اندازی سامانه #۲۴* توسط طرف اول همزمان با سالروز ۲۴ سالگی برند همراه اول به امضا رسید.

سیاستگذاری

چند صد میلیارد دلار دور زمین می‌چرخد؟

جنگ ستارگان از نوع اقتصادی

حمیدرضا آریان‌پور

در سال ۱۹۷۲ میلادی، جین کارنان، آخرین انسانی که بر ماه گام گذاشت، هنگام بازگشت به زمین گفت: «ما باید با صلح و امید برای همه مردم باز گردیم.» انگار همان گونه که بسیاری از فیلم‌ها و کتاب‌ها پیش‌بینی کرده بودند، اینگونه نخواهد بود.

هر آنچه تا همین چند سال پیش ناممکن می‌نموده، به‌دست و فکر بشر شدنی شده است. حالا جنگ ستارگان هم دور از ذهن نیست. مایک پنس، معاون رییس جمهور امریکا روز پنجشنبه جزییات برنامه‌های تازه و جداگانه برای ششمین نیروی ارتش امریکا را اعلام کرد. اما آنچه این نیرو را که بناست تا سال ۲۰۲۰ شکل گرفته باشد، جنجالی می‌کند، نام و هدف آن است. پس از نیروهای زمینی، دریایی، هوایی، گارد ساحلی و نیروهای ویژه، «نیروی فضایی ایالات متحده» بر اساس برنامه‌ها بر آن است تا از غلبه امریکا در فضا دفاع کند. در دنیایی که همه چیز وابسته به پول است، این تلاش، کوششی اقتصادی هم خواهد بود، نخست برای دفاع از منافع اقتصادی در کنار منافع ژئوپولتیک و دوم برای پیشتاز بودن در صنایع آینده نگرانه فضایی.

معاون دونالد ترامپ با اشاره به اینکه «فضا زمانی صلح‌آمیز و غیررقابتی بود اما اکنون پر از دحام و خصم‌آمیز است»، گفت که امریکا از این چالش عقب نخواهد نشست. این نیروی ششم ارتش که بناست «جدا و برابر» باشد از همین حالا رییس جمهور جنجالی امریکا را به شوق آورده تا توییت کند: «نیروی فضایی تا آخر راه!»

اقتصاد فضا

فضا از سه راه با اقتصاد گره خورده، اول صنعت او که روز به روز گردش مالی و سرمایه‌گذاری در آن بیشتر می‌شود، دوم استفاده اقتصادی نهادها و شرکت‌ها از توانایی‌های نوآورانه آن مانند جی‌پی‌اس یا ارتباطات سریع و در آینده استفاده‌هایی چون بهره‌برداری معدنی و سوم از طریق حفاظت از امنیت ژئوپولتیک و کسب و کار و پیشتازی در فتح مرزهای تازه چون ماجرای قطب جنوب.

«صنعت فضا» به فعالیت‌های اقتصادی وابسته به تولید اجزایی که به مدار زمین یا ورای آن می‌روند، رساندن آنها به نقطه مورد نظر و خدمات مربوط گفته می‌شود. از آنجا که تاکنون عمده این صنعت بر ماهواره‌ها متمرکز بوده، آن را به همین نام می‌خواندند، اما با ورود شرکت‌های خصوصی به فضا و برنامه‌هایی برای کسب سود تجاری از این صنعت، می‌توان آن را «کسب و کار فضا» خواند.

از این رو «اقتصاد فضا» که پیش‌تر به عنوان «حوزه تمام بازیگران دولتی و خصوصی درگیر توسعه و فراهم آوردن محصولات و خدمات فضایی» تعریف می‌شد، در سال‌های آینده «تجارتی تمام عیار» خواهد بود. حتی همین حالا هم آنچه «اقتصاد فضابنیان» نام دارد، فعالیت اقتصادی در فضای اطرف کره آبی ماست که شامل معدنکاری در سیارک‌ها، تولید در فضا، تجارت فضایی، ساخت و ساز در فضا مانند ساخت ایستگاه‌های فضایی، دفن زباله در زباله و تبلیغات فضایی می‌شود. اگر این تعریف تصویری علمی-تخیلی به شما می‌دهد، تردید نکنید که اگر جوان باشید، اینها و بیشتر از اینها را خواهید دید. «صنعت فضابنیان» هنوز کودکی نوپاست، اما نشان داده که قابلیت‌های بسیار دارد.

پایگاه اینترنتی «مجمع جهانی اقتصاد» در مطلبی با اشاره به اینکه بشر تا سال ۲۰۳۰ دوباره روی ماه خواهد بود، فعالیت بخش خصوصی و همکاری آن با بخش دولتی در حوزه هوا-فضا را «سوخت حرکت به ماه و مریخ» می‌داند، احتمالا روزی ورای آنها. اینکه اقتصاد آزاد چقدر در این وضعیت نقش بازی کرده به کنار، آینده اقتصادی صنعت هوا-فضا بسیار درخشان به نظر می‌رسد. الن استوفان و جرج ویتسایدز از مدیران ارشد شرکت‌های فعال در حوزه فضا، در مطلب پیش گفته، این صنعت حتی خود زمین را نیز دگرگون و فعالیت‌های اقتصادی را تسهیل خواهد کرد. وسایل نقلیه مجهز به امکانات فضایی ظرف چند دقیقه از سویی به سوی دیگر کره زمین خواهند رفت، ارتباط اینترنتی و رادیویی بسیار ارزان‌تر و سریع‌تر آن هم از هر نقطه‌ای به نقطه دیگر ممکن خواهد شد و اینها اقتصاد جهان را زیر و رو خواهد کرد. از بین رفتن فقر در چنان شرایطی عجیب نخواهد بود. گرچه به سختی می‌توان تصور کرد که آن روزها جهان شاهد اختلاف طبقاتی نباشد، اما نداشتن حداقل نیازهای اساسی برای شمار قابل توجهی از جمعیت جهان، دور از ذهن است.

> **فضا از سه راه با اقتصاد گره خورده، اول صنعت او که روز به روز گردش مالی و سرمایه‌گذاری در آن بیشتر می‌شود، دوم استفاده اقتصادی نهادها و شرکت‌ها از توانایی‌های نوآورانه آن مانند جی‌پی‌اس یا ارتباطات سریع و در آینده استفاده‌هایی چون بهره‌برداری معدنی و سوم از طریق حفاظت از امنیت ژئوپولتیک و کسب و کار و پیشتازی در فتح مرزهای تازه.**
> **علوم فضایی نقشی ردنشدنی در زندگی ما بازی می‌کنند؛ نظم استراتژیک و توسعه اقتصادی جوامع وابسته به آنهاست.**

مهم و مهم‌تر

اقتصاد فضا همه فعالیت‌ها و استفاده از منابعی است که از طریق کاوش، پژوهش، درک، مدیریت و بهره‌برداری از فضا برای بشر تولید ارزش افزوده یا منافع می‌کند. این بخش از اقتصاد چنان در حال رونق گرفتن است که «سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)» در گزارشی در سال ۲۰۱۴ آن را در «مجمع فضای» خود تعریف کرد: فعالیت‌های اصلی صنعت فضا در فضا و در عملیات ماهواره‌ها و دیگر فعالیت‌های مصرفی که از تحقیق و توسعه دولتی به دست می‌آید. این شامل تمام کارخانه‌های دولتی و خصوصی درگیر در توسعه، فراهم کردن و استفاده از برون‌داد صنعت فضا، محصولات و خدمات استخراج شده از فضا و دانش علمی برخاسته از تحقیقات فضایی می‌شود.

مجله «امنیت فضایی» متعلق به «انجمن بین‌المللی پیشرفت امنیت فضایی» می‌نویسد: «بخش فضا ویژگی‌های ممتازی از قبیل استفاده از فناوری‌های فوق پیشرفته قابل استفاده برای توسعه پروژه و بازگشت سرمایه دارد. با آنکه امروزه بخش تجاری فضا در حال رشد است، استفاده از فضا برای اهداف دفاعی همچنان بر استفاده‌های دیگر غالب است، گرچه بخش نظامی از اپلیکیشن‌های مدنی و نظامی‌ای مانند پیش‌بینی هوا، کنترل از راه دور و مسیریابی بهره می‌برد.» با این حال اوضاع نه در کوتاه‌مدت، اما تغییر خواهد کرد. «مشتریان اصلی محصولات و خدمات فضایی هنوز هم دولت‌ها هستند. با این حال، شمار فزاینده شرکت‌های خصوصی فعال در فعالیت‌های فضایی تدریجا در حال افزایش است.

زنجیره ارزش و اجتماع

زنجیره ارزش، بازه تمام فعالیت‌ها شامل طراحی، تولید، بازاریابی، لجستیک و توزیع تا حمایت از مشتری نهایی می‌شود که یک سازمان برای رساندن محصول به بازار انجام می‌دهد. هر یک از این قدم‌ها، ارزش افزوده دارند. بخش فضا اخیرا در جلب توجه همه دنیا خوشبخت بوده و دولتی‌ها و خصوصی‌ها در پی آنند که در این صنعت به منابع تازه رشد اقتصادی و نوآوری برسند. به این ترتیب، اقتصاد فضا از حوزه‌های اصلی فناوری‌های -تک، فرصت‌های تجاری و اهداف استراتژیک شده است. انواع مختلف فعالیت‌ها، ورودی‌ها و فرآیندها در این صنعت، به شکل گرفتن زنجیره ارزش جهانی کمک می‌کند.

صنعت فضای جهان در سال‌های گذشته مدام رشد کرده و فعالیت‌های وابسته به آن به ارزش چندصدمیلیارد دلاری رسیده است. جالب اینجاست که بیش از ۶۰ درصد از فعالیت‌های اقتصادی فضایی مربوط به اقلام و خدمات تجاری می‌شود. درآمدهای تلویزیونی، رشد کارایی تلفن‌های همراه، ارسال پیامک‌های تصویری و... مدیون رونق این صنعت است که فعلا پایانی بر آن نیست.

مجله امنیت فضایی پا را از این هم فراتر می‌گذاد و در گزارش خود برای اقتصاد فضا، اثرات اجتماعی قائل است: «علوم فضایی نقشی ردنشدنی در زندگی ما بازی می‌کنند؛ نظم استراتژیک و توسعه اقتصادی جوامع وابسته به آنهاست. استفاده از ماهواره در مسیریابی، ارتباطات، هواشناسی و مشاهده زمین زندگی و دانش همه ما را تغییر داده است. فناوری‌های فضایی همچنین برنامه‌ریزی برای کشاورزی، مدیریت فاجعه، پزشکی، زمین‌شناسی بهتر، نقل و انتقال راحت‌تر و برنامه‌ریزی شهری را ممکن کرده است.»

صنعت و اقتصاد فضا در حالی چنین توانایی‌هایی دارد که بر خلاف تصورها، کشورهای گروه بیست، درصد ناچیزی از تولید ناخالص داخلی خود را به آن اختصاص می‌دهند. اقتصاد فضا سادکننده زندگی هر روزه ما است. فضا خود، داستان امروز و آینده است. شاید با نگاه به ابعاد کائنات، رسیدن به بیگانگانی که فناوری‌های غریب در دست انسان بگذارند، انتظار زیادی باشد، اما همان جا که خیال داریم روزی آنها را پیدا کنیم، بهترین مسکن رشد فکر، فلسفه و فناوری است.

دولت

وزیر صنعت، معدن و تجارت از دلایل کاهش قیمت ارز دولتی گفت

مدافع ارز مداخله‌ای هستم

گروه اقتصادی

وزیر صنعت، معدن و تجارت در حالی که عنوان می‌کند مدافع ارز مداخله‌ای برای تنظیم بازار ارزی کشور است که از مخالفت هیات وزیران با تنظیم ارز ۳۵۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی خبر داد. این در حالی است که برخی خبرها از بدنه هیات دولت حکایت از پیشنهاد جدید برخی اعضای هیات دولت برای ورود ارز ۳۵۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی داشت که نتیجه آن کاهش قیمت کالاهای اساسی بود؛ خبری که توسط محمد شریعتمداری وزیر صنعت، معدن و تجارت کشور روی خروجی خبرگزاری مهر قرار گرفت و چند ساعت پس از انتشار آن از سوی روابط عمومی این وزارتخانه تکذیب شد. این روابط عمومی تاکید کرده است که «کاهش قیمت ارز کالای اساسی در دستور کار دولت نیست.»

وزارت صنعت، معدن و تجارت در اطلاعیه خود آورده است: «انتشار خبری مبنی بر کاهش قیمت دلار کالاهای اساسی مورد تایید نیست و دلار کالاهای اساسی در بسته جدید ارزی ۴۲۰۰ تومان مصوب شده است. هر قیمت اعلامی دیگری برای دلار نادرست و مورد تایید وزارت صمت نیست.» این وزارتخانه از رسانه‌ها خواسته است که طبق بسته جدید سیاست‌های ارزی دولت که هفته گذشته توسط رییس کل بانک مرکزی ابلاغ و از روز چهارشنبه گذشته اجرایی شده است، کالاهای اساسی با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور می‌شوند و نرخ دلار برای بقیه اقلام وارداتی بر اساس بهای بازار ثانویه خواهد بود.

محمد شریعتمداری وزیر صنعت، معدن و تجارت در این باره با بیان اینکه دلیل کاهش ۲۱۲ تومانی نرخ دلار دولتی و حرکت آن از ۴۴۱۲ به ۴۲۰۰ تومان است، گفته بود: «پیشنهاد برخی اعضای دولت، دلار ۳۵۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی بود؛ اما توافق نشد.»

او با برشمردن دلایل تصمیم دولت برای کاهش نرخ دلار دولتی از ۴۴۱۲ تومان به ۴۲۰۰ تومان تاکید کرده است: «فهرست کالاهای مشمول دریافت ارز دولتی با بسته جدید ارزی دولت، کاهش یافته و بر این اساس تصمیم بر این شد که نرخ دلار دولتی نیز برای تامین ارزان کالاهای اساسی، دارو و اقلام ضروری مورد نیاز خانوارها، کاهش یابد.»

وزیر صنعت، معدن و تجارت افزوده است: «در این میان حتی پیشنهاد برخی اعضای دولت، اعطای دلار ۳۵۰۰ تومانی به واردات کالاهای اساسی بود که فعلا در این مرحله دولت تصمیم بر این گرفت که نرخ دلار را تا ۴۲۰۰ تومان که مصوبه دولت در فروردین ماه سال جاری بود، تقلیل دهد، اما در صورت ضرورت، مجددا این نرخ ممکن است کاهش یابد.»

شریعتمداری همچنین در پاسخ به پرسش دیگر خبرنگار مهر مبنی بر حرکت کند ابلاغ آیین‌نامه‌های مرتبط با اجرای بسته جدید ارزی و نوسانات قیمتی در بازار در کنار بلاتکلیفی صرافی‌ها، تصریح کرد: «همچنان به سیاست‌های ارزی کشور انتقاداتی مطرح است و اتفاقا تولید به عنوان حلقه آخر این سیاست‌ها، اولین گروهی است که قربانی این سیاست‌ها شده است و تصمیم‌گیری در رابطه با ارز، مهم‌ترین اثر را روی تولید دارد؛ پس تصمیمات می‌تواند با دقت صورت گیرد.»

به گفته او «برخی محدودیت‌ها روی اسکناس وجود داشته است؛ اما به هر حال دولت در مقطعی هر گونه خرید و فروش و معامله ارز خارج از سیستم نیما را قاچاق اعلام کرده بود، اما اکنون برای آغاز به کار صرافی‌ها لازم بود که این معاملات از سر گرفته شده و معامله ارز مصداق قاچاق نباشد، بنابراین باید عملیات صرافی‌ها مجددا از سر گرفته می‌شد.»

این وزیر کابینه البته گفته است: «قرار بود که صرافی‌ها ارز مسافران خارجی را دریافت کرده و به متقاضیان سفرهای خارج از کشور ارایه دهند، پس این مرحله‌ای از کار در نظر گرفته شده برای صرافی‌هاست، البته من ترجیح می‌دادم که ابتدا تزریق مدیریت‌شده ارز مداخله‌ای در صرافی‌ها صورت گیرد تا بازار اندکی آرام شده و بعد از آن سیاست‌ها را اجرایی کنیم.»

البته شریعتمداری در گفت‌وگو با ایرنا گفته است: «با اقدام‌های انجام‌شده، اکنون ذخایر قابل قبولی در حوزه کالاهای اساسی در کشور وجود دارد اما در مورد منابع ارزی با احتیاط عمل می‌کنیم. خروج یک جانبه امریکا از برجام در نهایت منجر به گسترش انتظارات منفی در سطح جامعه شد.»

به گفته او وضعیت موجود جامعه به مثابه یک گلوله برف است که می‌توان آن را در همین حد نگه داشت یا آن را تبدیل به بهمنی مخرب کرد. اکنون گرانی‌ها گوشه‌ای از محصولات را درگیر خود کرده و اگر به هوش نباشیم کنترل کردن آن به کار دشواری تبدیل خواهد شد.

شریعتمداری به وجود مشکلات ساختاری در سطح جامعه اشاره کرد و یادآور شد: «به طور نمونه وجود هزار و ۶۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی در سطح جامعه که بخش بزرگی از آن به صورت پول و شبه پول در نظام بانکی وجود دارد به مشکل اساسی تبدیل شده است. در این شرایط باید تلاش همگان ایجاد آرامش خاطر برای آحاد جامعه باشد. این روزها باید در جهتی حرکت کنیم که سنجیده، با احتیاط و با طمأنینه باشد.»

> **تصمیم‌گیری درباره بسته مقابله با تحریم**
>
> **یک مقام مسوول گفت: سازمان برنامه و بودجه بسته پیشنهادی خود برای مدیریت اقتصاد کشور در جنگ اقتصادی و دوره تحریم را به ستاد اقتصادی دولت ارایه خواهد داد. دستور کار جلسه ستاد اقتصادی دولت که به ریاست رییس جمهور تشکیل می‌شود، بسیار مهم است. وی با بیان اینکه جلسه این ستاد روزهای پنجشنبه برگزار می‌شود، گفت: در جلسه پنجشنبه گذشته بسته اقتصادی ویژه‌ای که سازمان برنامه و بودجه برای مدیریت اقتصاد کشور در دوره تحریم تدوین کرده، ارایه و در مورد آن تصمیم‌گیری شد.**
> **وی افزود: بسته حمایت معیشتی ویژه‌ای نیز توسط سازمان برنامه تهیه شده و قرار است در این جلسه ارایه شده و در مورد آن تصمیم‌گیری شود.** مهر

ادامه از صفحه اول

شعارهای پوچ

اجازه دهید تجربه اتحاد جماهیر شوروی را هم ببینیم. در کتاب سرانجام انسان تراز نوین، یکی از افراد تعریف می‌کند که در سال اول جنگ جهانی دوم او و پدرش در جبهه با آلمان‌ها می‌جنگیدند. مادرش در یک کارخانه نان کار می‌کرد. در یکی از بازرسی‌ها مقداری خرده‌های نان در دستکش او پیدا کردند. همین کافی بود که او را متهم به خرابکاری کنند و ۱۰ سال راهی زندان شد. برادر و خواهر کوچک‌تر او را به مادربزرگش می‌دهند. پدرش نیز در عملیات جزو مفقودین اعلام می‌شود (ص ۲۱۴). شاید بگویید که این خیلی ظالمانه بود، ولی نمونه دیگرش مهم‌تر است. یکی از افراد مهمی که پس از جنگ دوم جهانی مغضوب واقع شد، ژنرال ژوکوف، یکی از قهرمانان ارتش شوروی بود که برلین را فتح کرد و استالینگراد را از سقوط نجات داد. یکی از علل مغضوب واقع شدنش، قدری فرش و مبلمان بود که از آلمان برای مصارف شخصی آورده بود که همه آنها در دو وانت جا می‌شد. (ص ۱۴۶). جامعه‌ای که تا این حد علیه فساد مبارزه می‌کند که بزرگ‌ترین قهرمان جنگ خود را نیز از غضب خود معاف نمی‌کند، آخر و عاقبت آن چه شد؟ همه‌گیر شدن فساد، فساد و فساد. ما که نمی‌توانیم حتی تا اندکی از این حد هم با فساد مبارزه کنیم، چرا بر این تجربه شکست خورده اصرار داریم؟ پس مشکل کجاست؟ فساد تحت تاثیر سه مرحله است. مرحله اول مقررات، مرحله دوم نظارت و مرحله سوم دادرسی و مجازات. مبارزه با فساد از اصلاح دو مرحله اول و دوم آغاز می‌شود و نه از مرحله سوم. نظام قیمت‌گذاری و دو و چند نرخی کردن کالاها و ارز، صدور مجوزهای دست و پاگیر، اقتصاد دولتی و... سرچشمه فساد است و هر جا که باشد افراد سالم را نیز فاسد می‌کند، چه رسد به افراد فاسد. هر چه مجازات کنید، باز هم فساد به‌صرفه‌تر است. فساد آنچنان عمومی می‌شود که نهادهای نظارتی و قضایی را نیز با خود می‌برد. کسانی که از این سیاست‌ها دفاع می‌کنند، حق ندارند خواهان مبارزه با فساد شوند. در همین مرحله است که تبعیض و باندبازی و انتصاب افراد بدون صلاحیت به امور نیز درخت فساد را آبیاری می‌کند. در مرحله دوم ضعف نهادهای نظارتی و از همه مهم‌تر فقدان رسانه‌های آزاد؛ موجب فراگیر شدن فساد می‌شود. تمام کسانی که با رسانه‌های آزاد مخالف هستند و در عین حال مدعی مبارزه با فساد هستند یا خواهان تشدید این مبارزه هستند را باید دروغگویان بزرگ نامید. بدون نهادهای نظارتی رسمی و غیر رسمی و مستقل از ساختار قدرت که آزاد باشند، مبارزه با فساد یک شعار فریبکارانه و توخالی است. اگر این دو مرحله درست انجام شد، آنگاه می‌توانیم امیدوار باشیم که نهاد داوری و قضایی نیز وظایف خود را به نحو احسن انجام دهد، به ویژه که این نهاد نیز تحت نظارت نهاد رسانه است و نمی‌تواند خلاف قانون رفتار کند. تغییر نگرش نسبت به حکومت‌داری از نگرشی فردمحور به نگرشی ساختاری و اجتماعی‌محور گام اول برای این تحول است. متاسفانه این مدعیان مبارزه با فساد یا نمی‌دانند یا خود را به ندانستن می‌زنند که قدرت و پول در تخریب نهادهای مقابله با فساد و نیز نابودی اخلاق فردی و اجتماعی چقدر است؟ تربیت فردی و اخلاقی لازم است، ولی با این شیوه نمی‌توان هیچ تحولی پایدار در جامعه فراهم کرد. ما به جای این کار باید تربیت و اصلاحات ساختاری از نظر مقررات و تقویت نهادهای نظارتی مستقل و آزاد را در دستور کار قرار دهیم.

جبران خسارت استیضاح

آیا اصلاح یا فساد یک وزارتخانه عظیم در شرایط جنگ اقتصادی و فشار بی‌سابقه به مردم تا این حد جزیی و پیش پا افتاده است؟ کاش آقای وزیر به جای پاسخ دادن به این شائبه‌های بی‌مورد رسما اعلام می‌کرد که آقایان بیایید درست یا اشتباه پیرامون درصد بیکاری، هلدینگ‌های بزرگ اقتصادی، بیمه‌های اجتماعی و احوال معلولان که با جان و معیشت میلیون‌ها نفر در ارتباط است، متمرکز شوید و مرا محاکمه کنید. راستی با نمایش چنین اوضاعی ما نمایندگان چگونه به مردم امید دهیم که مجلس پاسدار حقوق ملت است، آنان چگونه اطمینان حاصل کنند که چشمان تیزبین وکیلان مردم از منافع ملی به امور شخصی تنزل پیدا نمی‌کند؟ من به عنوان یکی از نمایندگان ملت با اینکه در موافقت یا مخالفت استیضاح سخن نگفتم ولی همین جا به واسطه آنچه در روز چهارشنبه هفته گذشته در مجلس شورای اسلامی گذشت از ملت ایران عذرخواهی می‌کنم. ما در این روز عصاره فضائل ملت نبودیم. اخلاق و کرامت و بزرگ‌منشی و مصالح ملی رعایت نشد و مردم حق دارند ما را استیضاح کنند. اکنون باید این سوال بزرگ را مطرح کرد که چرا ما به این روز افتاده‌ایم و چرا عده‌ای در ارکان مهم نظام می‌توانند در شرایط حاد هم مناسبات مهم را تحت تاثیر مسائل شخصی و جزیی قرار دهند و از بازتاب آن در افکار عمومی نترسند؟ اعتبار و در راس امور بودن مجلس از فاخر، موجه، سنجیده، مودبانه و متعهدانه و شجاعانه بودن عملکرد نمایندگان به دست می‌آید، مجلسی که روزی در اوج اعتبار خود به حضرت امام(ره) تذکر می‌دهد و آن امام فقید در پاسخ به نمایندگان این تذکر را می‌پذیرد و می‌نویسد: «ان‌شاءالله تصمیم دارم در تمام زمینه‌ها وضع به صورتی درآید که همه طبق قانون اساسی حرکت کنیم ... از تذکرات همه شما سپاسگزارم و همه شما را دعا می‌کنم.» حالا باید نگران اعتباری باشد که ضمن بحث‌های حاشیه‌ای تنزل پیدا می‌کند و مردم را در حیرت فرو می‌برد. مجلس ما امروز می‌تواند نقشی بسیار مهم و اثربخش و ماندگار و رافع مشکلات داشته باشد اگر ما نمایندگان به حبل متین کرامت اخلاقی و عبور از منافع شخصی و خاضع در مقابل مردم و متعهد به منافع ملی تمسک کنیم و مثل پیشینیان خود در دوره‌های مشعشع آزادگی پیشه کنیم و دانایی از خویش بروز دهیم. پیشنهاد حقیر به همکاران محترم این است که هر چه زودتر درصدد جبران برآییم و به طریقی این خسارت معنوی به مجلس را مرتفع کنیم.